

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; felévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

A tönkretett államhitel.

Hosszu hónapok óta a lapok hátsábjainak legkeresettebb és leginkább türelmetlenül várt hiriei azok, amelyek a külföldi kölcsönre vonatkoznak. Ugy vagyunk már berendezkedve gondolatban, mintha csak a külföld segíthetne rajtunk és a magunk erejéből semmit csinálni nem tudnánk.

És ez meglehetősen így is van. A liberális gazdálkodás, amely az uralmon levők zsebeit kövérre dagasztotta, sovánnyá, kehecskévé tette az államháztartás terheit cipelőket s aszerint is mennek a dolgok általában.

Gazdaságilag úgy le vagyunk rongyolódva, mint Európa egyetlen állama sem, nem a győztesek, hanem a legyőzöttek közül is. A polgárok teherbíró képességét teljesen kimerítette azoknak az összegeknek az előteremtése, amelyekből még az állam részére semmi sem jutott, hanem amelyek a panamisták és tolvajok számára voltak pontosan szükségesek. Az állami üzemek, javak jövedelmet kellene produkáljanak, de azok is olyan állapotban vannak, hogy mindenütt még újabb és újabb befektetések szükségesek, nemhogy jövedelemre volna kilátás.

Ilyen körülmények között természetes az az aggódó, féltő reménység, amellyel mindenki, de különösen a hatalom letéteményesei, akiknek számára a kölcsön megkötése létkérdés, várják-lesik az erre vonatkozó híreket.

*

Hosszu hónapok óta sehogy sem akar menni a dolog. Tízszor, százszor jelentették örömmel, hogy megvan, nincsen már semmi akadálya az egésznek, éppen csak az utolsó hajszálnyi simítás hiányzik a feltételeken s minden-minden rendben lesz.

És az az utolsó hajszálnyi hiba, hiány mindig elrontotta az egészet. A külföld szemében is igen rokonszenves Popovici pénzügyminiszter munkája elé mindig újabb és újabb előre

nem látott akadályok gördültek, olyan dolgok, amelyek az utolsó pillanatban a végleges megkötést mindig megakadályozták.

Ugy állunk, ott állunk most is, mint egy hónappal ezelőtt, amikor látszólag kevéssel, tényleg pedig semmivel sem voltunk előbbre, mint Brătianu Vintila rögtön azután, hogy feladta a „magunk által” hirhadt elvét, amely nek köszönhető, hogy az ország oda süllyedt, ahol ma van.

Ha megnézzük a legújabb kölcsönjelentéseket, azt fogjuk látni, ma is éppen csak egy hajszál hiányzik a végleges lekötéshez, ugyanaz a bizonyos hajszál, amely hiányozni fog talán három hónap múlva is.

Bár ne lenne igazunk!

*

Az ok után, mely mindig meghiusítja a legjobb szándékot is és amely nem engedi, hogy szerencsétlen országunk előre jusson és céljait elérje, egyetlen egy és igen egyszerű. A bizalom hiánya.

Még a liberális rezsim idejéből megszokta volt a külföld, hogy Romániával nem jó összeköttetésbe keveredni.

Nem kellett egyéb az idegennek, csak egy egyszerű, rövid keresztülutazás. Látni a gazdagság mellett lerongyolódott országot, a külföldön rég visszatért tisztesség nagymértékű hiányát, esetleg egy kicsi összekerekedés a szigurancával, a kellemetlenkedésre kitalált hivatalok seregével, azokkal az intézményekkel, amelyek kizárólag baksis szedésre voltak alapozva és berendezkedve, esetleg egy kis hirtelen kiutasítás — aki külföldi légkörben nevelkedve és élve ezekből csak egyet is futólag meglátott, elment annak rögtön minden gusztusa egész Romániától.

A nemzeti párt, mióta uralomra jutott és azelőtt is, mindig hangoztatta, hogy főcélja ezeknek az állapotoknak a megváltoztatása.

Sok szempontból sikerült is a reform. Mindenkinél el kell ismernie,

hogy sokkal jobbak ma a viszonyok, mint eddig. De a kormányzó pártnak is el kell ismernie, hogy az, ami a javítás érdekében történt, még nem minden és nem is elég.

Nagyon sok van még hátra addig, amíg a közállapotok itt olyanok lesznek, mint Nyugat minden országában és mint ahogy nálunk is kell lenniük s azután is még nagyon sok választ el attól, hogy az ország iránt a külföld bizalma is teljes mértékben visszatérjen.

Rengeteg munkája lesz még Maniunak idehaza és rettenetesen sokat fog kelleni még külföldön küzdenie Popovici pénzügyminiszternek addig, amíg sikerül a pénz hatalmasságait is meggyőzni arról, hogy Románia tegnapja és holnapja között nagy a különbség, távolságban Kelet kellős közepétől Nyugat kapujáig, időben a fanarióták hivatalvásárlásaitól a kultura, civilizáció és együttműködés modern koráig.

Hogyan lehetne a megrendült bizalmat helyreállítani. Ez az a kérdés, amelyen talán Románia sorsa fordul meg.

A kérdés fontosságát nagyon látja mindenki és igen jól belátja az ország kormányzó miniszterelnöke, Maniu is. Azt is látja, hogy a kérdés megoldásához nem egy oldalon, hanem igen sok felől egyszerre kell hozzáfogni.

Egyik fontos oldala az ügynek a kisebbségi kérdés. Az, hogy mi, az állam kisebbségei, akik eddig panaszainkkal visszhangoztuk tele Európát, mi magunk jelentsük ki, hogy mindennel meg vagyunk elégedve.

Ehez, hogy nyugodt lelkiismerettel elmondhassuk, bizony még ingint csak nagyon sok kell.

*

Maniu miniszterelnök a Magyar Párt vezérehez fordult és kérte őket, munkálkodjanak közre azon, hogy a román többség és a kisebbségek között valahogyan kedvezőbb atmoszféra teremtsék.

Imakönyvek, rózsafüzérek dus választékban. **Imakönyvek** már 25 lejtől kemény **diszkötésben**. **Szentképek** mindenféle nagyságban. **Kreppapírok** minden színben. **Képes- és mesés-könyvek** gyermekeknek. **Iskolai cikkek**. **Kézi és háti táskák**, valamint **óvodatáskák, számológépek**. — **Mozilapujdonságok**.

Legolcsóbb bevásárlás:

SÁNDORY

könyvkereskedésben

Telefon 14.

Levélpapírok. — Emlékalbumok a legszebb kivitelig. **Aragonit** hamutartók, virágvázák, órák, írókészletek, bonbonnierek, lámpák stb. gyönyörű választékban. **Aktatáskák**, írókészletek, papirkosár, levélgyűjtők és rendezők, valamint előrendezők, íromappák tintatartók, töltőtollak, gallalit írókészletek stb. **irodai cikkek** **dus választékban**.

Olyan az érzésünk, mintha a miniszterelnök eltévesztette volna, kihez adressálja a szavait.

A Magyar Párt mindig az engedékenység, megértő álláspontján volt. Ezt az álláspontot még a liberális zürzavarok idején se adta fel, sőt a legjobb hiszeműleg közeledett hozzájuk is mindig, valahányszor csak egy kicsit is őszinteséget, tisztességet ígértek.

Bizonyíték erre a sokszor szemünkre vetett liberális és avereszkánus paktum.

Ha nem akartunk volna mindig a lehető legjobb hiszemmel, szándékkal, az országot kormányzókkal barátságban, megértésben élni, hogyan történhetett volna meg, hogy ez a két balkáni színvonalú és mentalitású társaság bennünket olyan csúnyán beugrasszon azért, hogy azután a legelső adandó alkalommal cserbenhagyjon.

Nem, nem hozzánk kellett volna Maniu miniszterelnöknek fordulnia.

A románokhoz, a román közvéleményhez, a román sajtóhoz kellett volna adressálnia mérsékletre intó szavait.

Annak, hogy a románok és magyarok között nincsen ma meg az a szívélyes, baráti, testvéri hangulat, amely az ország konszolidációja szempontjából annyira fontos volna, igazán nem mi vagyunk az okai.

Okai annak legelső sorban az a román sajtó, amely sokkal többre bescsüli az utca helyeslését, azt, hogy egy pár példánnyal több ujságja legyen el, mint az állam legfontosabb érdekeit.

Nap-nap után olyan cikkek látnak napvilágot a bukaresti lapokban, hogy az embernek éppen a hajaszála áll égnek tőlük és teljesen természetes, hogy az a román, aki a távoli Regátban csak a sajtóközleményekből ismer bennünket, soha barátunk nem lesz, amíg egyszer, véletlenül közénk nem jön és be nem látja, mennyire nagyon erősen tévedett ránk vonatkozólag.

Példákat nem akarunk felsorolni. Éppen eleget irogattunk ez ujság hasábjain is egyes konkrét esetekről s ma igazán nem akarjuk azzal töltetni a drága időt, hogy reprodukáljuk például a Cuventul legutóbbi izléstelen, otromba kisebbségellenes támadásait.

Csak regisztráljuk a tényt: nem mi vagyunk az oka és az állam hitelének helyreállítását ha erről az oldalról akarja kezdeni Maniu miniszterelnök, nem hozzánk kell fordulnia.

Véres szüret.

A Magyar Párt intervenciója a csendőrbetűltatások ügyében.

A Magyar Párt parlamenti csoportjának nevében Pál Gábor, Gyárfás Elemér és Fábán László szenátorok, valamint Szabó Béni képviselő a szenátusban hosszabb megbeszélés keretében feltárták Vajda belügyminiszter előtt azt a sok szenvedést és kínzást, melynek népünk a csendőri közegek brutális testi bántalmazásai következtében ki voltak téve és hivatkozva a belügyminiszternek a közönséggel való bánásmód tárgyában kiadott körrendeletére, részletes emlékiratba foglalva, ismertették a felmerült főbb panaszokat és azoknak orvoslását, főként megelőzését kérték. Vajda belügyminiszter biztosította az eljáró küldöttséget arról, hogy mindenben osztja felfogásukat és maga részéről is legsúlyosabban elítéli a testi bántalmazást olyanra, hogy körrendelete kiadása után szükségesnek tartotta személyesen is maga elé idézni a főbb csendőrpáncsnokokat és szóbelileg is figyelmeztette, hogy minden brutálitástól tartózkodjanak, mert ezeket a legszigorúbban meg

fogja torolni. Az eljáró magyar képviselőket felhatalmazta a belügyminiszter, hogy ezt az intencióját a legszélesebb körben a lakosság tudomására hozzák s határozottan kijelentette, hogy amennyiben a képviselők bármely konkrét panaszról szereznek tudomást, még ha az perrendszerűen bizonyítható nem is lenne, de legalább annak valószínűsége nyomós okokkal alátámasztható, úgy a rendeletével szembehelezkedő és hatalmukkal visszaélő csendőri közegekkel szemben példát statuáló megtorlást fog alkalmazni.

A magyar szenátorok és képviselők által a csendőri visszaélések tárgyában a belügyminiszteriumhoz benyújtott memorandum szövege a következő:

A Magyar Párt parlamenti csoportja azon tiszteletteljes kérését terjeszti elő, méltóztassék megfelelő előzetes intézkedéseket tenni az iránt, hogy a vidék csendőrsőke által elkövetett durva visszaélések és felháborítóan kegyetlen ütés-verések végre megszüntessenek.

Nem tagadható, hogy egyes vidékeken az új kormány óta a csendőrszázadparancsnokságok igyekeztek a tudomásukra jutott visszaéléseket megtorolni, de máshol és különösen a Székelyföldön még most is sűrű egymásutánban fordulnak elő.

Az atrocitások végleges megszüntetését és népünknek a meggyalázó bánásmóddal való megmentését egyik legsürgősebb kötelességünknek tartjuk. Ezért azt kérjük, méltóztassék oly prezentív intézkedéseket tenni, melyek a felettes hatóságok részéről a csendőrsőke felett való felügyeletet az eddigieknél sokkal gondosabbá teszik és annak elmulasztásáért felelősségre vonást követelnek meg. Ezen intézkedések nélkül a visszaélések nem szűnnek meg, mert azok megakadályozására az elmúlt években nem volt kellő ellenőrzés, sőt számtalan esetben az utólagos megtorlás is elmaradt, ami a csendőrök hatalmaskodását megnövelte és népünket szakadatlan durvaságoknak szolgáltatva ki.

A bűnügyi nyomozások során gyanúsított kihallgatása a legtöbb esetben azoknak súlyos és embertelen megverésével veszi kezdetét. Ez sohasem történik tanuk jelenlétében és így lehetetlen azokra vonatkozóan közvetlen bizonyítékok előtárása. A bántalmazottak panasza ezért legtöbbször eredménytelen maradt, sőt a panasztevők újabb bosszúállásnak és zaklatásoknak voltak kitéve. Különösen az őszi fegyvergyakorlatok alkalmával katonai célokra felhasználandó előfogott kirendeléseknél azok a gazdák, kik panaszokat tártak elő a csendőrök ellen, — a legjogtalanabb szolgáltatásokra kényszerítették.

Súlyos visszaélés az is, hogy a letartóztatott egyéneket a csendőrsőkeknél hideg pincében zárják el és magánéleket szolgáló munkára kötelezik. A közrend fenntartása legelső sorban azt követeli meg, hogy az annak védelmére rendelt csendőrség a fegyveres hatalmat ne használhassa fel a legelemibb emberi jogok lábbal tiprására. Ártatlan emberek megszámlálhatatlan tömege szenvedte el a legszörnyűbb bántalmazásokat. Ennek véget kell vetni az állam presztízse és a polgárok legelső szabadságjogának védelme érdekében. Azok a polgárok pedig, kik büntetendő cselekményt követtek el, állításának az ítélő bíróság elé, de ne legyenek azok sem a csendőrök kegyetlen bántalmainak kiszolgáltatva. Kérjük a miniszter urat, méltóztassék megfelelő rendelkezéseket kiadni a csendőri visszaélések előzetes megakadályozására.

Dr. Pál Gábor s. k., szenátor.
Dr. Abrudbányai Ede s. k., képviselő.
Dr. György József s. k., képviselő.
Dr. Gyárfás Elemér s. k., szenátor.
Dr. Fábán László s. k., szenátor.
Dr. Pál Árpád s. k., képviselő.
Dr. László Dezső s. k., képviselő.

SZENTKÉPEK

minden nagyságban 20 cm.-től
1 méterig legszebb választékban
kaphatók a

Sándory könyvkereskedésben.

A Katholikus Legényegylet műsoros estéje.

Ha mérleget akarnánk készíteni az idejünk eladásokról, anélkül, hogy az előzőket lekicsinyelnénk, megállapítjuk, hogy ez az est volt talán a legsikerültebb. A vendégnek kijáró tiszteletet megadni kívánjuk Németh Gellért paternek, akinek előadásával foglalkozunk legelőször. Amit mondott, az szép volt és tartalmas, ahogyan elmondta, meleg volt és kellemes. Minden szavából és mozdulatából a zseni ereje érzett ki, őstehetség, aki beszél, dalol, rajzol és rögtönöz, úgy, ahogy adott pillanatban kitor belőle. Elképzeljük őt, a szószékről beszélni, mennyire magával ragadja a hallgatókat. Ha utja még egyszer felénk hozza őt, előadása részünkre ünepet fog jelenteni.

Helyszűke miatt nem foglalkozhatunk érdemük szerint a többi szereplővel külön-külön, mindenki tudása legjavát adta és az egész műsor a legjobb összeállítású volt, ami Madaras István képességeit mutatja.

A dalárdát Paál kántor vezette biztos kézzel, Szekula Mariska, Nagy Mancsi, Sáska Annuska, Kary Etus, Jánosy Irénke és a férfi szereplők jól megállották helyeiket a színpadon és kellemesen elszórakoztatták a szép és nagy számú közönséget.

Műsor után tánc volt s a jókedv egész a reggeli órákig tartotta együtt a táncolni vágyó fiatalságot.

(m. r.)

Kulturaterjesztés.

A Csiki Lapokban olvassuk: Az elmúlt tanévben került a csikjenőfalvi iskolához Ionescu Th. propaganda tanító igazgatónak. Az ő vezette alatt verték négyen ártatlan gyermekeinkbe bottal a román tudományt. Traicu nevű helyettes tanító (suplinitör) 10 gyermeket csúfosan elvert. Mikor a szülők felháborodva e nem éppen elmés pedagógiai módszeren tiltakoztak, Ionescu igazgató ur bolsevikieknek nevezte őket és csendőrséggel fenyegette. Törvényszék előtt van a jámbor pedagógus ügye. Azóta a megvert tanulók közül többen iskolakerülők lettek. Szülők és gyermekek rémülten gondolnak az iskolára.

Ionescu bottal semmi eredményt nem ért el. Visszatért tehát a pedagógiai nagytételhez: a példa vonz, amint következik:

Kótyagos fejű bement Vasilie nevű regáti kollegája osztályába és őt onnan kiszekirozta, sőt bemenve ennek lakására, ágy- és ruhaneműjét a sáros udvarra dobálta. Vasilie hajdon fővel menekült kabát nélkül a faluba s másnap kölcsönként kalap és kabátban a tanfelügyelőségére. A vizsgálatot lefolytatták, de a regáti kulturmártírral a tanfelügyelőség sem bánt el.

Ionescu viselkedését a faluban megsokalták. Illedelmesen megkérték, hogy boldogítson más községet. Munkáját és érdemeit is elismerik, csak menjen. Egyedül a pénz szóra reagált az ideális gondolkozású pedagógus és legfrappánsabb jellemzésére megkötötte a község lakóival a következő egyezséget:

Elismervény (Dovada).

Mi Csikjenőfalva közbirtokossága elhatároztuk, hogy a községünkben 4 évi közmegelegedést kiváltott munka elismerésül Theodor Ionescu igazgató tanítónak 3000 lej segélyt adunk, hogy rögtön egy olyan megyébe utazzék, hol családi összeköttetései révén egy más állást keressen. Ha nem sikerülne állást szerezni, úgy e segélyt a közbirtokosságnak minden további nélkül visszafizeti. Ha igazgató ur állást kap és menni akar, kötelezzük magunkat, hogy úgy az ő, mint uti podgyásza költségeit megfizetjük. Az indulást megelőző napon megelégedésünk jeleképpen bankettet is adunk Th. Ionescu igazgató ur tiszteletére.

Hogy az egyezés megtörtént, igaz, elismerem és aláírom.

Jenőfalva, 1928. március 8.

Erőss J., Antal J., Szopos A. Th. Ionescu.

Fenti egyezés másik oldalán a következő nyugta látható:

Nyugta.

3000 lej azaz háromezer lejről, mely összeget a csikjenőfalvi közbirtokosság pénztárából tulajdoni megállapodásunk értelmében segélyképpen felvettem.

Jenőfalva, 1928. június 17.

Th. Ionescu.

Th. Ionescu ur még mai nap is állásban van és igazgat.

Véres szüret.

HIREK.

— Orvosi hír. Napok óta halljuk már itt is, ott is, hogy dr. Nagy Lajos városi főorvosnak felajánlották a vármegyei főorvosi állást. Az Antonescu elég rövid, de annál diestelenebb szereplése után a csiki székelység mindenestre örömmel üdvözlőné a legmagyarabb vármegye élén dr. Nagy Lajost, mint Nagyrománia egyetlen magyar főorvosát, aki 27 évi közszeretben eltöltött szolgálat után méltóképp is tölthetné be a nagyfontosságú állást.

Értesülésünk szerint tisztán dr. Nagy Lajoson mulik, hogy elfogadja-e a megtisztelő állást, de ő még habozik: nagyon hozzáértő Gyergyóhoz, nehezebbre esik megválni. Távozásra kétségtelenül igen érzékeny veszteség volna Gyergyóra, de kinevezésében az új rezsim által beígért új idők kedvező előszelét látnók kisebb-szímpontból is.

— Farsang. A gyergyószentmiklósi Zsidó Négyelet a helybeli zenebarátok közreműködésével f. hó 2-án, szombaton, a Laurentzi-szalloda színháztermében Kulturstélyt rendez.

A román. kath. Népszövetség dítrói tagozata február 2-án, szombaton, a Népszövetség javára színelőadással egybekötött táncstélyt rendez. Az estélyen megnyitó beszédet mond Bálint József s. lelkész. Színre kerül Géczy István 3 felvonásos népszínműve, „A gyimesi vadvirág”.

Ugyancsak 2-án rendezi a gyergyóalfalvi műkedvelő ifjúság színelőadással egybekötött zártkörű táncmulatságát az Ambrus Lajos termében. Színre kerül Nóti Károly két egyfelvonásos bohózat, „A motor” és „A nyul”.

Tűzoltó felszerelése javára szintén 2-án, szombaton rendez a tekerőpataki derék Tűzoltó-Egyesület zártkörű táncmulatságát.

3-án, vasárnap, a román. kath. Népszövetség szászhegyi tagozata rendez a Márdirosz-féle teremben műsoros táncstélyt. Az estélyen előadásra kerül „Angela, a gondviselés angyala” című vallásos színmű 4 felvonásban, továbbá az „Analfabéta tanfolyam” kulturidill egy felvonásban. Beszélni fog dr. Gaal Alajos, népdalokat énekel György Lajos.

Február hó 9-én, szombaton este lesz a farsang legnagyobb szabású bálja a Sport Egyesület rendezésében.

Külön érdekesség lesz ez alkalommal a „Farsangi Ujság”, mely Gyergyó friss aktualitásairól fog beszámolni. Helyi viceek, alkalmi kuplók, humoreszkek, sporttréfák, szó és képrejtvények mellett Gyergyó sporttörténetét is megtalálja majd benne az olvasó.

A bált bevezető rövid bohózat próbái már nagy sikerrel folynak s kétségtelen, hogy a Sportbál sokáig felejthetetlen kedves meglepetésekkel fog szolgálni közönségének.

Az ideai farsangot a gyergyószentmiklósi Ipartestület Kultur-osztályának hushagyókeddi álarcos-bálja rekeszti be. Mint már mult számunkban említettük, ez a bál az Ipartestület székházában lesz megtartva és előreláthatólag egyike lesz a farsang legsikerültebb mulatságainak. Az álarcon résztvenni óhajtok ne mulasszák el az igazoló számot Novák Béla elnökénél átvenni.

— A temetkezési segélyegylet közgyűlése. A gyergyószentmiklósi Ipartestület temetkezési segélyosztálya február hó 10-én délután 2 órakor tartja az Ipartestület helyiségében megalkulása után első évi rendes közgyűlését. Ezen a közgyűlésen fog beszámolni a vezetőség ennek a humánus intézménynek egy évi működéséről. Óhajtható volna, ha a közgyűlésen a tagok minél nagyobb számmal jelennének meg, de a vezetőség szívesen lát ez alkalommal ez intézmény iránt érdeklődő közönséget is.

— A „Véres szüret” játszási napjai: szombaton, Gyertyaszentelő napján délután 6 és este 9 órakor.

vasárnap, 3-án, délután 6 és este 9 órakor és hétfőn 4-én este 9 órakor.

— Hushagyó kedd legsikerültebb, mulatsága kétségtelenül az „Elite” kávéházban fog, lezajlani. Az asztalok rezerválása már most ajánlatos.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közleményei. A kereskedelmi miniszter körrendeletet intézett az összes vámhivatalokhoz, melyben felhívja figyelmüket újlag arra, hogy csak a teljesen új textil-, bútort-, szűcs- és lábbeli-ipart szolgáló ipari gépeket szabad az országba behozni. Ezeknek a gépeknek a behozatala is a kereskedelmi és ipariügyi miniszter előzetes engedélyéhez van kötve, csak abban az esetben szabad a vámokon beengedni, ha esetről-esetre vagy az ipari felügyelő és vámfőnök, vagy pedig bizonyos esetekben csak maga a vámfőnök meggyőződik arról, hogy a gépek valóban újak.

A vám-vezérigazgatóság 33435/1928 sz. értesítése szerint rádió-apparátusokat és annak részeit ezentul engedély nélkül lehet importálni.

A marosvásárhelyi vámhivatal a vámtörvény 199. szakaszában írt azon rendelkezésre figyelemmel, hogy a már megtörtént vámolásra annak helyességét illetőleg 2 esztendeig bármikor vissza lehet térni, a kereskedelmi és iparkamara útján arra hívja fel az illetékes kereskedők és iparosok figyelmét, hogy a vámolásnál használt összes okmányok (vasuti vagy postai szállítólevél, számla, vámdeklaráció és nyugta stb.) a vámolástól számított 2 évig megőrzendő.

— A gyümölcsfák védelme nyulrágás ellen. A téli idők beálltával, különösen akkor, ha nagyobb hóréteg borítja a talajt, a nyulak különösen szeretettel mennek neki a fiatal gyümölcsfáinknak és annak kergét, amilyen magasan csak elérik, lerágják. Ha a rágási felület a törzset egész körülveszi, úgy a fa teljesen elpusztul. A kisebb rágási felületeket is megsínyli a fa. Hogy a nyulak kártevését elkerüljük, a fának védelméről előre kell gondoskodni.

A nyulrágások ellen a fák törzsének bekenésével védekezhetünk. A fatörzsek bekenésére többféle anyagot használhatunk fel: így zsupszalmát, nádat, kákát, szőlővenyigét, de lehet ujságpapirost is több rétegben alkalmazni. A tengeriszárral való kötözéstől lehetőleg tartózkodjunk, mert ezt előszeretettel keresik fel az egerek, befészkelik magukat s egyéb táplálék hiányában nekimennek a fa kergének. Egyes helyeken a sűrű mésztejjel való bemeszelést is alkalmazzák. Ez azonban semmit sem ér. A kötöző anyagot úgy alkalmazzuk, hogy az legalább is egy méter magasan teljesen burkolja a fát, mert alacsony kötással célt nem érünk. Ügyeljünk, hogy a fa törzse sehonnan se legyen megközelíthető és a burkoló anyagot legalább három helyen kössük át. Egy kötést alkalmazzunk közvetlenül a föld színén, egyet felül és egyet középen. A védőanyag felkötözésére használhatunk fűz vesszőt, vékony drótot, vagy szalmakötelet.

* Eladó egy tizenhat kötetes Pallas lexikon, megtekinthető a Sándory nyomdában.

* Modern párisi háló és pizsamához reggeli cipőket minden maradék kelméből a legszébb kivitelben készítek, házaknál is szívesen dolgozom. A nagyközönség szíves pártfogását kérem. Jakab Istvánné Gyergyószentmiklósi, Liceummal szemben, házszám 5. 4-4

* **En is, te is, ő is,** meggyőződünk Balázs cipőinek olesó és tartós voltáról. Egyedül nála lehet felelősség mellett cipőszükségletünket biztosítani. Olesó és kifogástalan munka.

Véres szüret.

Pista „sutát” lő.

Szegény Pista pajtás, ugyancsak megjárt,
Domnu Ursului, mikor nem is várta,
Tiszteletét tette fenn a szarvaslesen
S így szólt „kettőnk közül egyik el kell essen!”
„Szarvas koronára járni mindakettőn
Nem lehet, én vagyok ur a rengetegben!”

Pista, kiről tudja egész Gheorgheni,
Hogy az árnyékától sem szokott ám félni...
Így szólott ursulhoz: „Bár megölhetnék,
Nem bántlak te se bánt! oly édes az élet!!
Téged véd a törvény, öleld meg a dímát...
Hagyd nekem a bikát, ne nézd szerit számát,
Így te is jól jössz ki, én sem károsodom
S esküszöm a puskám soha rád nem fogom!”
„Szó sincs róla!” mond az erőszakos ursuj,
Engem véd a törvény, neked el kell pusztulj!
Szarvaspecsenyére köszörülted fogad...
Büntetésül, ime szerény „tapsim”, fogadd!
... Látva Pista pajtás, hogy fele sem tréfa,
Az ursuj tapsija ronda egy portéka...
Mesteri lövéssel a rengeteg urat
Lelővi... s boldogan bevégzi a turát!

Kidüllesztett mellet járta be a várost
Pista, de a feje lehorgasztott már most...
Ötszáz lej birságot sóztak a fejére,
Hogy reá mert löni a kócos medvére!
H’ja! az új rendszernek az a felfogása,
A medvetámadást két tanu kell lássa!
Tanu hián csak úgy lőhet a medvére
Vadász, ha a fejét léptébe előre...
Annak, aki fejét az ölébe viszi...
A medvetámadást a kormány elhiszi...
S birtokában hagyja a medve bőrén...
Kárpótlásul szegény elveszett fejének!

Ne menj szarvaslesre szent Hubertus fia,
Medvébe ütközzöl... s onnan a dutyiba...
A te fejed olesóbb százszor ursujénál.
— Ki tud két tanuval állani a célnál?
Medve ellen győzni ma pont egy a százhoz...
Disznó szerencséd van, kezdj te Pista máshoz!!

Hogy a medvéknek oly becses a bundájuk...
Nem csoda, az állam sokat áldoz rájuk
Törvényt hoz értük, becézi, szereti...
A gazdközönség barmával eteti...!
Hidd el, ha kifogyna minálunk a medve
Közénk jönni urnak sohse lenne kedve!
Látod, én helyedben nem így tettem volna...
Ugy sem tudott volna soha senki róla...
Odaad’ám volna a puskát, a jegyet...
S még így szóltam volna: „Isten áldja kendet!”
Jobb helyen önnél ezerszer, mint nálam.
Az ön erős vállán épül fel az állam!
De te könyörtelen földre terítetted...
Talán még olesón is usztad meg a tetted...!
A politikához bár nem sokat értek,
Annyit tudok, nagyon fontos államérdek,
Hogy a medve éljen s egészséges legyen,
Ezért medveorvos kell jövőben legyen.
Akkor aztán Pista úgy hordozd a puskát...
Ne várják gyermekeid börtönből apuskát!

Különben mit mondjak? Meghalt bős Vintilla
S Maniu a népek, Erdélynek jó fia!

Szarhegy.

Angi Balázs.

KIADÓ:

2 üzlethelyiség raktárhelyiséggel együtt Dítróban, a főtéren, Kovács Zsigmondné házában. Érdeklődni lehet Dítróban Kovács Zsigmondnéknál, Gyergyószentmiklóson özv. Pus-kás Adolfnéknál. 2-1

ÜZLETNYITÁS!

Főtér. Vákár-ház.

A marosvásárhelyi Rella Salon fióközletét február 7-én nyitja. Hozza a legújabb párisi és bécsi modell kalapokat. Legújabb divat szerinti sálak, művirágok stb. Átalakításokat izléseken és jutányos áron vállal. Szolid kiszolgálás. Vidékiek részére posta munka.

Mendel Rella.

A mozi körül.

A szezon legnagyobb filmjének, a „**Véres szüret**”-nek bemutatójára készül a mozi.

Tűzön, vizen, minden poklokon keresztül győz a szerelem, melynek női inkarnációját, **Dolores del Rio**-t, a „Feltámadás”-ban volt alkalmunk megcsodálni.

A feledhetetlen élményt, melyet Tolsztoj nagy művében részünkre juttatott, még fokozza a „**Véres szüret**”-ben, melynek sujtje is grandiózus, mérhetetlenül nagy: a **Világháború**. Szintere a békeévek pekingi kínai milieujétől öt világörsszen át egész a flandriai lövészárkokig, gépfegyverkattogás, ágyuóriások döbbenetes bömbölése, lángszórók és gázfelhőkön keresztül virágzik ki és győz az élő világ legnagyobb hatalma, a szerelem. Olyan ez a film, mint egy látomás, mélységes, gyötrelmes víziók enyhülnek színes szerelmes látomásokká.

A férfierő reprezentánsai: **Edmund Lowe** és **Victor Mac Laglen** nemcsak fajuknak előkelő kiválasztottjai, hanem az ábrázolóművészet, a dramatikus megjátszás utólrhetetlen művészei is.

A háborus jelenetek során az amerikai hadvezetőség hadosztályokat bocsátott a rendező rendelkezésére s a korlátlan lehetőségek hazája e film megalkotásával a „Fox” gyár hegemoniáját sok időre biztosította. A világ film-nagyságai: Charlie Chaplin, Douglas Fairbanks s Reinhardt, az európai színházvilág fejedelme, egyhangulag állapítják meg: „Nem született még film, mely ehhez mérhető lett volna”.

A mozivezetőség 3 napon át tartja műsorán e filmet, melyhez fogható még nem került vetítésre. Felhívjuk a figyelmet a lemaradtoknak a hétfőn esti előadásunkra.

Mérsékeltlen felemelt helyárak.

SPORT.

Korcsolyázók figyelmébe.

Február 3-án, vasárnap délbén fél 12—1 óra között cigányzenés korcsolyázás.

Megtréfálta az idő a korcsolyaversenyt.

A mult vasárnapra hirdetett korcsolyaversenyt a váratlanul beköszöntött enyhe idő miatt nem lehetett megtartani.

Mikor délután 2 órakor kipirult arcu versenyzőink a pályára értek, tényérnyi víz szánkázott a jégen s így a vezetőség február hó 10-re, vasárnapra halasztotta a verseny rendezését.

6/929.

Árverési hirdetmény.

Valeastrâmbă, Tekerőpatak (Csikmegye) község közbirtokossága közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező s a tekerőpataki 2764. sz. telekkönyvben, 5364/a, 5390., 5838. helyrajzi szám alatt felvett ingatlanain lévő mészkkő és márvány-bányáit, 1929. évi február 5-én d. e. 9 órakor, a közbirtokosság irodájában tartandó nyilvános, szóbeli árverés után 5 évre bérbeadja.

A kikiáltási ár évenként 15000 lej, azaz tizenötezer lej.

Bánatpénz az egyévi ár 10%, amely készpénzben az árverés megkezdése előtt a birtokosság pénztárnokánál leteendő.

Részletes árverési feltételek a Valeastrâmbă Közbirtokosság irodájában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Valeastrâmbă, 1929. január 14-én.

Benedek Lajos,
jegyző.

Bencze Ágoston,
elnök.

**Egy
hosszu zongora eladó.**

Cím a kiadóban.

Vidéken
egy üzlethelyiség
italmérés és dohányárulási
engedéllyel kiadó.

Cím a kiadóban.

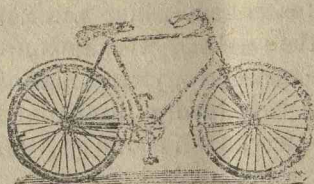
5-1

Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.

52-30

TUNGSRAM
BARIUM CSÖVEK

BERKOVITSNÁL
GHEORGHENI.

6

Aki valamit venni vagy eladni
akar, hirdesse a

„Gyergyói Ujság”-ban.

„România”

Román Biztosító Társaság.

Társulati tőke Lei 15,000.000.

Angol-amerikai viszont-
biztosítási alapok
dollar 100,851.575.

Nagy építkezési konzorciummal kötött szerződés
következtében beszervezt

építkezési osztályát

amely 200 (kettőezer) lakást építhet az 1929. évben. Ezek a lakások tíz év alatt kamatmentesen törleszthetők és azonnal a tulajdonosok birtokába mennek át. Jelentkezések már most elfogadtnak a társulat székhelyén, illetve **Kerületi Főügynökség Gheorgheni Str. Joseni (Vörösmarthy-u.) 26. sz. alatt** Hasonlóképpen a „ROMANIA” társaság vezette be először Romániában az

„Arany Tipusu”

életbiztosítást 100 lejes díjjal és havi 20 lejes befizetéssel, amelyeket aranyértékben stabilizált és havonta amortizációra kerülő évi

Lei 226,219.600

amortizációs összegű járadékokkal garantált. Kombinációs biztosítások a következő ágakban: Tűz, Szállítás, Jégkár, Betörés, Állatbiztosítás, Mezőgazdasági biztosítások.

Kellő információkat a Kerületi Főügynökség minden nap d. u. 2-6 óráig szolgál.

Új órás és ékszerészüzlet
a **Klein bodega** mellett,
hol különféle márkájú órák, ékszerek a
legszebb választékban kaphatók.

Javitások

12-7

a legjutányosabb áron készülnek.

Szíves part-
fogást kér:

STEIN órás és
ékszerész.

Városház-utca 1. szám.

A legmakacsabb **köhögést**,
a kinzó **fulladást** és
rekedtséget bámulatos
rövid idő alatt megszünteti. A szájrü-
get desinficiálja s így a ragályos be-
tegségektől megóv a

Tüdőfű cukorka.

Kapható az összes gyógyszertárakban.

Ára 18 Lei.

52-12

Egyedüli készítő:

OSVÁTH

gyógyszertár Targu-Mureş.

Vigyázat! Csak bádogdobozban,
tüdővédjeggyel valódi.

SÁNDOR ISTVÁN

szobafestő és mázoló

Gyergyószentmiklóson.

Elvállal minden szakmájába vágó
munkát izléses, tartós kivitelben.

Szobafestést

a legdivatosabb mintákkal tetszés sze-
rinti színekben a legjutányosabb ár-
számítás mellett vállal.

Festékkészletében

mindenféle por- és olajfestékek min-
den színárnyalatban bármily mennyi-
ségben, olajok, kencék, ecsetek, fes-
téshez való cikkek nagy választék-
ban, a legjutányosabb árak mellett.

egkeresésre

szívesen szolgál mintázott árajánlattal.

Ha bármily modern, jó és olcsó
kivitelű

BUTORT

52-20

akar, ne sajnálja a fáradságot és fordul-
jon bizalommal **Ambrus István** mű-
asztaloshoz (Valea-Strâmbă) Tekerőpatak.

Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

Garantált malomkövek, sir-
kövek és márványsírkövek
állandó raktáron
kaphatók

Barabás Gergely

kőfaragónál

Szárhegyen (Lăzarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen

épület és kriptaépítéseket
a legegyszerűbbtől a lediszesebb kivi-
telben, teljesen fagyálló anyagból.

Szíves megkeresésre árajánlattal, terve-
zéssel készséggel szolgálok. 52-20